

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/376/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1215214501
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1215214501.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., so sídlom Olejkárska č. 1, Bratislava, IČO: 00 492 736, zastúpený advokátom JUDr. Vladimírom Kánom, so sídlom Námestie M. Benku č. 9, Bratislava, proti odporkyňi: V. W. C. J. F. J. Č. B. G. F. Á. , narodená XX.XX.XXXX, naposledy bytom Q., R. XXXX/XX, zastúpená opatrovníčkou A. L., pracovníčkou Okresného súdu Bratislava II., o zaplatenie istiny 70,70 €, s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II. zo dňa 18. septembra 2015, č. k. 21C 226/2015-15, vo výroku o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Bratislava II. zo dňa 18. septembra 2015, č. k. 21C 226/2015-15, vo výroku o náhrade trov konania z m e ň u j e tak, že odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 16,50 € z dôvodu zaplateného súdneho poplatku, v sume 29,99 € pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia, všetko na účet právneho zástupcu navrhovateľa JUDr. Vladimíra Kána, advokáta v Bratislave, do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava II. rozsudkom zo dňa 18.09.2015, č. k. 21C 226/2015-15, uložil odporkyňi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 70,70 € a náhradu trov konania v sume 16,50 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanovením § 115a ods. 2 O.s.p., § 11 ods. 2 písm. b/, § 14 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, § 760 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že odporkyňa, ktorá si ako cestujúca dňa 10.02.2015 nesplnila svoju povinnosť mať zakúpený cestovný lístok, čím porušila tarifné a prepravné podmienky navrhovateľa, vznikla povinnosť zaplatiť cestovné vo výške 0,70 € a úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom vo výške 70,-- €. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ustanovením § 142 ods. 1, § 149 ods. 1 a § 150 ods. 2 O.s.p. a vecne tým, že nakoľko ide o drobný spor, náhradu trov uplatnenú navrhovateľom primerane znížil tak, že navrhovateľovi priznal trovy zodpovedajúce výške zaplateného poplatku za návrh v sume 16,50 € s poukazom na skutočnosť, že uplatnená náhrada trov právneho zastúpenia v sume 89,96 € a trov konania spočívajúca v zaplatenom súdnom poplatku za návrh v sume 16,50 € predstavuje spolu 106,46 €, viac ako dvojnásobok dlžnej sumy voči uplatnenej pohľadávke. Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ si obdobné nároky uplatňuje vzorovou žalobou, v ktorej sú menené len identifikačné údaje odporcu, dátum jazdy bez platného cestovného lístka a variabilný symbol, a preto je príprava týchto žalôb rutinnou činnosťou, nevyžadujúcou žiadne odborné znalosti. Pokiaľ navrhovateľ splnomocnil na prípravu žaloby advokáta, takýto postup je nanajvýš neúčelný, a teda neúčelne sú vynaložené aj tým vzniknuté trovy.

Proti tomuto rozsudku vo výroku, ktorým súd prvého stupňa rozhodol o náhrade trov konania, podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodu, že rozhodnutie v napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko súd prvého stupňa nesprávne aplikoval ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. a nesprávne rozhodol o primeranom znížení náhrady trov konania, ktoré

neodôvodnene priznal vo výške inej od trov, než si uplatnil. Odvolaciemu súdu navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a odporkyňu uložiť povinnosť zaplatiť mu súdny poplatok v sume 16,50 € a trovy právneho zastúpenia v sume 89,96 € (tri úkony á 16,60 € + DPH + 3 x režijný paušál á 8,39 € + DPH). Poukázal na skutočnosť, že síce je nepochybné, že ide v danej právnej veci o drobný spor, avšak neprímeranosť trov konania je nutné v takýchto sporoch voči pohľadávke posudzovať v jednotlivých prípadoch vždy individuálne. Uviedol, že z ustálenej súdnej praxe, najmä z odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Co 32/2009 a 7Co 64/2009, vyplýva, že aj v konaní, predmetom ktorého je drobný spor, musí súd vždy postupovať podľa zásad uvedených v ustanovení § 150 O.s.p. s tým, že nie je možné ich nepriznať, alebo ich znížiť iba preto, že ide o drobný spor a iba s poukazom na ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. Navrhovateľ vo svojom odvolaní ďalej uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne aplikoval ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. aj z dôvodu, že zákon pojem „neprímerané“ nedefinuje s tým, že ani súdna prax rozsah neprímeranosti nevygenerovala, avšak tento nedostatok nie je možné ospravedlniť tým, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysvetlí, akými úvahami sa riadil pri svojom rozhodovaní o trovách konania podľa ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p. Poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 384/2008 Z. z., ktorým bol s účinnosťou od 15.10.2008 zmenený a doplnený Občiansky súdny poriadok, z ktorej k ustanoveniu § 150 ods. 2 vyplýva, že súd môže pristúpiť k zníženiu neprímeraných trov, ktoré sú voči pohľadávke v drobných sporoch neprímerané, avšak v týchto konaniach najmä trovy predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu, ako samotná pohľadávka, pričom niekoľkonásobne vyššiu sumu je v zmysle logického výkladu potrebné chápať minimálne dvojnásobne vyššiu sumu ako samotná istina s tým, že v prejednávanej veci o takýto prípad nejde. Vytkol súdu prvého stupňa, že rozhodnutie v napadnutej časti odôvodnil len tým, že trovy konania sú voči pohľadávke neprímerané, pričom sa však nezaoberal výškou vzájomného pomeru výšky trov konania, trov právneho zastúpenia a samotnej pohľadávky. Navrhovateľ v dôvodoch svojho odvolania uviedol, že povinnosťou súdu prvého stupňa bolo na rozhodnutie o trovách konania aplikovať ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p., ktoré vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok a jemu, ako úspešnému účastníkovi, priznať náhradu všetkých účelne uplatnených trov, ktoré spočívajú v zaplatenom súdnom poplatku za návrh (ako obligatórnej povinnosti navrhovateľa) a v trovách, ktoré vznikli na jeho právnom zastúpení, keďže je povinnosťou právneho zástupcu pristupovať ku každej veci individuálne. Samotné úkony právnych služieb a postup advokáta pri prevzatí právneho zastúpenia, odoslaní výzvy na zaplatenie pred podaním návrhu na súd, jeho príprava a podanie na príslušný súd je náročný proces, vyžadujúci primeranú časovú náročnosť, ktorú je advokát povinný venovať kontrole správnosti a úplnosti podania a preto trovy, ktoré si v konaní uplatnil, sú účelne vynaložené a najmä uplatnené a vyčíslené v minimálnej výške, v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z., z ktorého dôvodu rozsah zníženia trov v prejednávanej veci odporuje dobrým mravom. Považuje za nespravodlivé, neodôvodnené a neprímerané, aby odporkyňa neznášala trovy procesne plne úspešného navrhovateľa, ktoré mu vznikli, vrátane trov právneho zastúpenia. V dôvodoch svojho odvolania ďalej navrhovateľ poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline (uznesenie pod sp. zn. 6Co/271/2009), v ktorom odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľ, ktorý bol v predmetnom drobnom spore zastúpený advokátom, má ako úspešný účastník právo na náhradu (okrem vlastne účelne vynaložených trov) trov spojených s poskytnutím právnych služieb, ktoré mu v označenom spore poskytol splnomocnený advokát. Zaplatenie súdneho poplatku je zákonnou povinnosťou účastníka konania, pričom žiadne ustanovenie hmotných, či procesných noriem v Slovenskej republike neobmedzuje právo účastníka dať sa zastupovať v súdnom procese advokátom a toto právo nie je obmedzené ani v drobných sporoch; neobmedzuje ho ani Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11.07.2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. V tejto súvislosti zdôraznil tiež uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 29.04.2009, sp.zn. 11Co 444/2013, v skutkovo totožnej veci, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia argumentoval, že ako odvolací súd sa nemohol stotožniť s mierou zníženia vykonanou súdom prvého stupňa, nakoľko je dôvodné zníženie trov právneho zastúpenia iba do výšky uplatňovanej pohľadávky. Odvolateľ žiadal náhradu trov odvolacieho konania v sume 20,03 €, ktoré súčasne odôvodnil.

Opatrovníčka odporkyne sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrila.

Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže odvolanie sa týka tej časti rozsudku, ktorá má povahu uznesenia a nejde o vec samu (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozsudok v napadnutej časti je potrebné zmeniť (§ 220 O.s.p.).

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa svojím návrhom podaným na súde prvého stupňa dňa 11.06.2015 domáhal zaplatenia sumy 70,70 € odporkyňou s odôvodnením, že odporkyňa v čase kontroly cestovných lístkov dňa 10.02.2015 na linke MHD č. 66 v Bratislave sa nevedela preukázať cestovným lístkom a cestovné a ani úhradu spolu v sume 70,70 € doposiaľ nezaplatila; tým porušila tarifné a prepravné podmienky navrhovateľa účinné v rozhodnom čase. Ako už bolo uvedené vyššie, súd prvého stupňa priznal navrhovateľovi, úspešnému v celom rozsahu, náhradu trov konania v nižšej sume ako mu patrí, s poukazom, predovšetkým, na ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 150 ods. 1, 2 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť. Ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Prvostupňový súd v rozhodnutí vo veci samej s poukazom na ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. nepriznal úspešnému navrhovateľovi náhradu trov spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia vôbec.

V danom prípade je nesporné, že navrhovateľ mal právo dať sa zastúpiť advokátom (§ 24, § 25 O.s.p.). Toto jeho právo nie je ničím obmedzené. Je nepochybné, že právny zástupca navrhovateľa v uvedenej veci účelne vykonal 2 úkony právnej služby, a to prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie návrhu na súd. Pokiaľ ide o ďalší uplatnený úkon právnej služby, a to predžalobná výzva na zaplatenie s pokusom o zmier spojená s ďalšou poradou s klientom, tento úkon odvolací súd nepovažuje za účelný pre súdne uplatnenie pohľadávky, najmä vzhľadom na charakter sporu a bolo na zvážení samotného účastníka, či právneho zástupcu, či tento úkon ešte predtým, ako začne súdne konanie, vykoná. Zásadne v zmysle zásady stanovenej v § 142 ods. 1 O.s.p. by teda navrhovateľovi prináležala náhrada zaplateného súdneho poplatku a náhrada za dva úkony právnej služby spolu s príslušným režijným paušalom a DPH (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom dňa 27.04.2015, podanie návrhu na súd dňa 11.06.2015, a to za použitia § 142 ods. 1, § 149 ods. 1, § 151 ods. 1, 8 O.s.p.; § 1 ods. 1, 3, § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a/, c/, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 1.7.2013.

Odvolací súd však vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade ide o drobný spor, v zmysle ustanovenia § 200ea O.s.p. čiastočne zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že je dôvod pre postup stanovený v § 150 ods. 2 O.s.p., teda pristúpiť k zníženiu priznanej náhrady trov konania. K takémuto záveru dospel odvolací súd z dôvodu, že je nepochybné a súdu známe z jeho rozhodovacej činnosti, že tak ako uviedol súd prvého stupňa v predmetnom posudzovanom spore ide o návrh, ktorý možno označiť aj za tzv. formulárovú žalobu, keď samotný postup advokáta pri prevzatí právneho zastúpenia, príprave návrhu a spracovaní samotného návrhu nemožno považovať za náročný a zložitý proces, ktorý by vyžadoval takú časovú náročnosť, ako je to pri ostatných návrhoch na začatie konania na súde, ktoré vyžadujú individuálny prístup. V danom prípade sa jednotlivé samotné návrhy odlišujú len minimálne (účastníci na strane odporcu) predmet konania a základná právna argumentácia a štylizácia sú takmer totožné, odchýlky sú iba minimálne. Pokiaľ teda za tejto situácie prvostupňový súd dospel k záveru, že je tu dôvod na použitie ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p., možno takémuto názoru prisvedčiť. Odvolací súd sa však nestotožnil s tým, že by navrhovateľovi vôbec nemali byť priznané trovy právneho zastúpenia, pretože takýto postup by bol v rozpore so zásadou spravodlivosti konania, a tiež v rozpore s ustanovením § 150 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať, alebo znížiť.

Podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné zvažovať, pokiaľ súd dospeje k záveru, že trovy sú neprimerané voči pohľadávke, či je namieste ich zníženie, alebo ich nepriznanie, keďže je nepochybné, že sa navrhovateľ mohol dať zastúpiť advokátom, ktorého služby sú honorované; nemožno v prejednávanej veci dospieť k záveru, že nejde o účelne vynaložené trovy. Vzhľadom na predmet sporu, ktorý je tzv. drobným sporom, je však potrebné na túto skutočnosť prihliadnuť pri rozhodnutí o trovách konania a zvážiť, do akej miery súd zníži trovy, ktoré považuje za účelne vynaložené tak, aby rozhodnutie o trovách konania bolo spravodlivým, logickým a zákonným ukončením súdneho konania. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že je dôvodné znížiť navrhovateľovi účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby + 2 x režijný paušál + 20

% DPH na polovicu, čo odvolací súd považuje za primerané vzhľadom na vyššie uvedené dôvody. Úspešnému navrhovateľovi tak priznal náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok v sume 16,50 € a v sume 29,99 € titulom trov právneho zastúpenia účelne vynaložených na uplatňovanie, bránenie práva ($2 \times 16,60 \text{ €} + 2 \times 8,39 \text{ €} + 20 \% \text{ DPH v sume } 10,-- \text{ €} = 59,98 \text{ €} : 2 = 29,99 \text{ €}$).

Odvolací súd preto zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti (vo výroku o náhrade trov konania) a priznal navrhovateľovi zníženú náhradu trov konania, účelne vynaložených na uplatňovanie a bránenie svojho práva spolu v sume 46,49 € (§ 220 O.s.p.; 16,50 € + 29,99 €).

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, pretože obaja mali v konaní úspech len čiastočný (§ 224 ods. 1, § 142 ods. 2, § 151 ods. 1 O.s.p.).

Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.